

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

«ضوابط استفاده از ضرایب عمده فروشی، خرده فروشی و پخش کالا»

(۱) منظور از ضرایب پخش، عمده فروشی و خرده فروشی، حداکثر درصدهای مجازی است که عوامل تامین و توزیع کالا، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که بر اساس ضوابط قانونی مجوز توزیع و عرضه کالا را دارند، می توانند بابت جمع سود خالص و هزینه ها به قیمت خرید طبق فاکتور اضافه کرده و نسبت به فروش در مقطع عمده یا خرده اقدام نمایند.

(۲) حداکثر درصد ضرائب سود عمده فروشی، خرده فروشی و پخش کالا با تصویب هیات تعیین و تثبیت قیمت ها به شرح جدول پیوست تعیین گردید که رعایت آن توسط کلیه واحدهای تامین کننده، عمده فروش، خرده فروش و شرکتهای پخش با هرنوع گستره فعالیت الزامی می باشد.

(۳) بر اساس ضوابط و دستورالعمل های صادره، قیمت کالاها در مبادی تامین، توزیع و عرضه در دو مقطع زیر اعلام می شود:

الف: قیمت تولیدکننده/ وارد کننده (با احتساب قیمت تمام شده، سود قانونی و مالیات بر ارزش افزوده)

ب: قیمت مصرف کننده (با اضافه نمودن ضرایب مصوب موضوع این آئین نامه به قیمت تولید کننده/ وارد کننده)

(۴) حداکثر درصد ضرایب سود مصوب پخش کالا مطابق جدول پیوست (ضرایب پخش)، بابت مجموع سود و هزینه های شرکتهای پخش جهت فروش، بازاریابی و تحویل کالا به واحدهای خرده فروشی تعیین گردیده که بر قیمت فروش واحد تولیدی یا وارد کننده قابل اعمال می باشد.

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

- ۵) حداکثر سود اعمالی در فرآیند توزیع کالا در صورت ایجاد شعبه یا اخذ نمایندگی توسط شرکت های پخش نمی بایست از حداکثر درصد ضرایب سود و هزینه های مصوب پخش کالا تجاوز نماید. در این شرایط سود مصوب پخش کالا با توافق فی مابین شرکت پخش اصلی با شعب و نمایندگی های مربوطه قابل تقسیم می باشد. وجود هر عامل یا واحد توزیع کننده کالا که موجب افزایش ضرایب مصوب شود مجاز نمی باشد و اعمال ضرایب مجدد، ممنوع می باشد.
- ۶) حداکثر درصد ضرایب سود و هزینه های پخش برای کالاهایی که احیاناً در جداول پیوست (ضرایب پخش) ذکر نشده است معادل سود در نظر گرفته شده برای گروه دوم خواهد بود. در صورت وجود هرگونه درخواستی مبنی بر تغییر گروه اینگونه کالاها موارد می بایست به صورت مکتوب به سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان اعلام گردد و سازمان مذکور می تواند نسبت به جایگذاری کالاها در گروه های مربوطه اقدام نماید.
- ۷) نمایندگی شرکتهای پخش در صورت عدم تحویل کالا تا درب واحدهای خرده فروشی می بایست هزینه حمل و سایر هزینه های مترتب را عیناً ذیل فاکتور فروش کسر نمایند.
- ۸) حداکثر درصد ضرایب سود و هزینه های شرکت های پخش با هر گونه گستره فعالیت (استانی، منطقه ای، سراسری) نمی تواند بیش از ضرایب تعیین شده برای گروه های کالایی مختلف باشد. (جدول پیوست)
- ۹) در مواردیکه شرکت های پخش اقدام به فروش کالا به عمده فروشان یا شرکت های پخش استانی یا منطقه ای می نمایند مجموع ضریب متعلقه حلقه های توزیع تا مرحله خرده فروشی نمی تواند از ضریب پخش (هزینه ها و سود مصوب پخش) بیشتر باشد.

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

۱۰) حداکثر مبلغی که جهت محاسبه قیمت مصرف‌کننده از تامین‌کننده تا مصرف‌کننده می‌تواند به قیمت تولیدکننده/واردکننده اضافه گردد شامل مجموع ضریب سود پخش و سود خرده‌فروشی است. بنابراین وجود هر عامل یا واسطه دیگری در این فاصله که موجب افزایش ضریب شود، مجاز نمی‌باشد و اعمال ضرایب مجدد تخلف محسوب می‌شود.

۱۱) اتحادیه‌های مرکزی اعم از کارگری، کارمندی، روستایی، عشایری، مصرف‌محلی و نظامی که وظیفه تامین و تدارک فروشگاههای تابعه را بر عهده دارند، عمده فروش تلقی می‌شوند. لذا، چنانچه نسبت به تحویل کالا درب شرکتهای تابعه در سراسر کشور عمل کنند، تابع ضرایب مربوط به عمده‌فروشی با احتساب هزینه‌های مترتب بر حمل خواهد بود و در غیر این صورت صرفاً ضریب عمده‌فروشی قابل اعمال می‌باشد. چنانچه تامین و تدارک کالا برای شرکتهای یا اتحادیه‌های استانی تحت پوشش باشد، ضریب عمده‌فروشی با توافق بین اتحادیه با تعاونی مرکزی یا اتحادیه با شرکت استانی تقسیم می‌شود.

۱۲) سازمانهای مرکزی مربوط به فروشگاههای زنجیره‌ای یا تعاونی‌ها که تامین و تدارک کالا برای فروشگاههای تحت پوشش را به عهده دارند در صورت فروش کالا به واحدهای خود تابع ضوابط عمده‌فروشی هستند و در صورت حمل می‌توانند هزینه مترتب بر حمل را نیز لحاظ نمایند.

۱۳) اتحادیه یا شرکتهای تعاونی صنفی - صنعتی، دام و طیور و کشاورزی که تامین و تدارک واحدهای تولیدی تحت پوشش را به عهده دارند، تابع ضرایب عمده‌فروشی هستند و چنانچه تامین کالا و نهاده‌ها برای شرکت‌های تحت پوشش باشد، ضریب عمده‌فروشی با توافق فی مابین اتحادیه‌های شرکت تعاونی مرکزی با شرکتهای تعاونی تحت پوشش قابل تقسیم است. به نحوی که در مجموع حداکثر برابر ضریب مصوب عمده‌فروشی باشد.

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

۱۴) هر ارگان، نهاد و سازمانی که طبق مصوبات و ضوابط وظیفه تامین و تدارک کالا و خدمات برای تشکیلات تحت پوشش را بر عهده دارد، مشمول ضوابط عمده فروشی است.

۱۵) در صورتیکه تامین کالای سهمیه استان از طریق پیش خرید و مستلزم خواب سرمایه باشد، سازمان های صنعت معدن و تجارت استانها می توانند با تصویب کمیسیون نظارت از زمان واریز وجه تا دریافت کالا ماهیانه به میزان یک و نیم درصد (حداکثر به مدت ۲ ماه) به ضرایب عمده فروشی اضافه کنند.

۱۶) فروش واحد های عمده فروشی، به اشخاص غیر از مصرف کننده نهایی می باشد لیکن فروش کالا بصورت عمده برای مصرف ارگانها، نهادها، سازمانها، عمده فروشی تلقی می شود. در کالاهایی که توزیع توسط شرکت های پخش صورت نمی پذیرد، در مواردی که کالا مشمول درج قیمت تولیدکننده هست هزینه حمل بین شهری در قیمت تولیدکننده لحاظ می گردد و در مواردی که کالا فاقد قیمت تولیدکننده باشد هزینه حمل بین شهری بدون تاثیر در ضرایب عیناً به قیمت های خرده فروشی یا عمده فروشی اضافه می شود.

۱۷) واحد عرضه کننده کالا که از نظر مقدار و مبلغ با توجه به ماهیت کالاهای مورد عرضه عرفاً خرده فروشی تلقی می شود و دارای مجوز لازم از مراجع ذیصلاح باشد از قبیل واحدهای صنفی، فروشگاه های زنجیره ای، فروشگاههای مجازی و تعاونی های مصرف و ... که در عرضه کالا به مصرف کننده نهایی فعالیت می نمایند، در زمره واحد خرده فروش محسوب می شوند.

۱۸) فروش کالا توسط واحد خرده فروشی به خریدارانی که به هر صورت قصد توزیع یا فروش مجدد دارند از نظر استفاده از ضرایب، خرده فروش تلقی نمی شود و سود خرده فروشی با توافق طرفین قابل تقسیم می باشد و وجود هر عامل یا خرده فروش دیگر که موجب افزایش ضرایب سود مصوب شود مجاز

نمی باشد و اعمال ضرایب مجدد ممنوع می باشد.

cppo.mimt.gov.ir

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

۱۹) سازمان های صنعت معدن و تجارت استانها ، در صورت ضرورت با تصویب کمیسیون نظارت مرکز استان پس از اعلام به سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان مجاز خواهند بود درصد سود و هزینه های عمده فروشی را در استان خود به میزان ۱٪ و درصدهای سود و هزینه های خرده فروشی را برای کالاهایی که فاقد بسته بندی بوده و به صورت فله عرضه می گردند به میزان ۲٪ افزایش و یا کاهش دهند ، همچنین برای اینگونه کالاها در صورت ضرورت با تصویب کمیسیون نظارت مرکز استان پس از اعلام به سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان می توانند یک تا دو درصد از ضرایب خرده فروشی کسر و به ضرایب عمده فروشی اضافه کنند و بالعکس مشروط بر اینکه جمع ضرایب مصوب ثابت باشد.

۲۰) اتحادیه های سراسری ، مرکزی ، استانی و تعاونیهای عضو و نیز سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و شعب آنها می توانند با توافق یگدیگر با نظر سازمان های صنعت ، معدن و تجارت استان ها حسب ضرورت دو تا سه درصد از ضرایب خرده فروشی کسر و به ضرایب عمده فروشی اضافه کنند و بالعکس ، مشروط بر اینکه جمع ضرایب مصوب ثابت باشد.

۲۱) مواردی که احیاناً در جداول مصوب ذکر نشده است ، حداکثر ضرایب سود و هزینه های عمده فروشی و خرده فروشی به ترتیب ۳ و ۱۰ درصد می باشد.

۲۲) ضرایب سود عمده فروشی ، خرده فروشی و پخش کالا برای کالاهای تولیدی یا وارداتی یکسان است و تفاوتی ندارد

۲۳) درصد هزینه و سود عمده فروشی و خرده فروشی نسبت به محصول آماده عرضه به مصرف کنندگان می باشد، هزینه و سود خدمات فرآوری محصول جداگانه در قیمت محاسبه می شود . منظور از هزینه فرآوری ، نظیر بوجاری و عمل آوری آجیل ، بوجاری و بسته بندی حبوبات و مواردی از این قبیل است.

cppo.mimt.gov.ir

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

۲۴) در صورتیکه فروشگاه های زنجیره ای اقدام به تامین کالا به صورت مستقیم از تولیدکنندگان یا واردکنندگان بنمایند ، متناسب با کاهش هزینه بواسطه حذف واسطه های غیر ضرور ، ضریب سود و هزینه های فروشگاههای مذکور حداقل ۳٪ ، کمتر از مجموع ضرایب توزیع (پخش و خرده فروشی) خواهد بود ، در مواردیکه سود متعلقه به هر دلیل کمتر از سود خرده فروشی باشد رعایت حداقل ۳٪ الزامی نیست.

۲۵) فروشگاه های مجازی در عرضه کالا به صورت خرده فروشی به مصرف کنندگان همانند موارد لحاظ شده برای فروشگاه های زنجیره ای می باشند.

۲۶) مسئولیت عملکرد کلیه شعبات و نمایندگی های طرف قرارداد در رعایت ضرایب سود مصوب برعهده شرکت اصلی می باشد.

۲۷) کلیه کالاها و خدماتی که در سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان یا سایر مراجع قانونی ، اعلام قیمت می شود ، از نظر ضرایب پخش ، عمده فروشی و خرده فروشی عیناً مطابق نامه اعلام قیمت می باشد. (مرجع اعلام قیمت می بایست به صورت تفکیکی قیمت یا ضریب هر یک از عوامل تامین ، توزیع و عرضه را مشخص نماید)

۲۸) تامین کنندگان (تولیدکنندگان و واردکنندگان) مجاز به استفاده از ضرایب عمده فروشی و خرده فروشی کالا نمی باشند و صرفاً باید بر اساس قیمت تولیدکننده یا وارد کننده اقدام کنند. مگر در مواردی که بر اساس قوانین و ضوابط موجود از مراجع ذیصلاح مجوز توزیع یا عرضه مستقیم به مصرف کننده نهایی را داشته باشد . در این صورت به نسبت توزیع یا عرضه مستقیم حق برخورداری از ضرایب مصوب را خواهد داشت .

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

(۲۹) عاملین یا نمایندگان مستقیم واحد های تولیدی یا وارداتی که بصورت عام مشمول ضوابط عمده فروشی می باشند چنانچه طبق ضوابط و با رعایت مقررات و اخذ مجوز نسبت به عرضه کالا به مصرف کننده نهایی اقدام نمایند، در عرضه کالا به مصرف کننده نهایی می توانند از ضریب خرده فروشی استفاده کنند.

(۳۰) هرگونه تغییر در ضرایب سود و هزینه های عمده فروشی و خرده فروشی و پخش منوط به بررسی توسط سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و تصویب هیئت تعیین و تثبیت قیمت ها می باشد.

(۳۱) به منظور بهره مندی مصرف کنندگان از تخفیف های احتمالی توسط تولیدکنندگان ، هرگونه تخفیف (جایابی سود بین تولیدکنندگان و توزیع کنندگان و عرضه کنندگان) بیش از ۳٪ می بایست با کاهش قیمت فروش تولیدکننده درج شده بر روی کالا صورت پذیرد و تخفیف بیش از ۳ درصد خارج از قیمت درج شده بر روی کالا از مصادیق عدم رعایت ضوابط قیمت گذاری می باشد. (واحدهای خرده فروشی می توانند برای رعایت حقوق مصرف کنندگان نسبت به اعطای تخفیف واقعی به میزان بیشتری به مصرف کنندگان اقدام نمایند).

(۳۲) در مواردی از قبیل: مناسبت های ویژه، فروش پایان سال، اعیاد، نزدیک بودن زمان انقضاء محصول و ... و لزوم اعطای تخفیف های مقطعی بیش از میزان تعیین شده در ماده ۳۱ این آئین نامه، واحدهای مربوطه می بایست در صورت توزیع در استان خاص به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان محل تولید/واردات، و در غیر این صورت به سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان به منظور نظارت بر اعطای تخفیف واقعی به مصرف کنندگان اعلام نمایند.

(۳۳) خرده فروشانی که ماده ۱۵ قانون نظام صنفی مبنی بر نصب برچسب قیمت مصرف کننده با لحاظ سود و هزینه های مصوب را به صورت صحیح بر روی تمام محصولات خود درج نموده باشند (بر روی کالا /طبقه / قفسه) علاوه بر ۳٪ جایابی سود مندرج در ماده ۳۱ می توانند از ۱٪ تخفیف مازاد نیز بهره مند گردند.

cppo.mimt.gov.ir

«تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»

۳۴) در خصوص خدمات معمول فروشگاهی و توزیعی هرگونه تحمیل هزینه توسط شبکه های توزیع و عرضه به تامین کنندگان از قبیل دزدبری، ترویج فروش، ضایعات، حمل و نقل، چیدمان و فروشنده، ورودیه، افتتاحیه و ... در قراردادهای منعقدۀ ممنوع می باشد و در مواردی که خدماتی به صورت ویژه و فراتر از حالت معمول اتفاق می افتد از قبیل اجاره استند، تبلیغات (مشمول بر نصب تابلو تبلیغاتی، تبلیغات مجازی و دیجیتالی و تبلیغات بر روی کیسه ها و تبلیغات مشابه) و امحاء پسماند کالاهای امانی با درخواست تامین کننده و با شرط عدم اضافه شدن به قیمت می تواند متناسب با خدمات ارائه شده در چارچوب ضوابط قیمت گذاری، مورد توافق قرار گیرد.

این مصوبه جایگزین مصوبه های قبلی است و کلیه مصوبات و دستورالعمل های مغایر با این مصوبه لغو می گردد.